

Av. A. Selim AKAL, LL.M.

**TÜRK HUKUKUNDА
MARKA HAKKININ HÜKÜMSÜZLÜĞÜNÜN
LİSANS SÖZLEŞMESİNE ETKİSİ**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER	IX
KISALTMALAR	XV
GİRİŞ	1
I. Genel Olarak.....	1
II. Çalışma Konusunun Sınırlandırılması	2
III. İnceleme Planı.....	2

BİRİNCİ BÖLÜM **MARKA KAVRAMI, MARKA HAKKININ** **HUKUKİ NİTELİĞİ VE MARKA HAKKININ** **KAZANILMASI**

I. Genel Olarak.....	5
II. Marka Kavramı	6
III. Markanın İşlevleri.....	7
A. Kaynak Gösterme İşlevi.....	8
B. Ayırt Etme İşlevi.....	8
C. Reklam İşlevi.....	8
D. Garanti ve Kalite İşlevi.....	9
IV. Marka Hakkının Hukuki Niteliği	9

A.	Hak Türleri Kapsamında Nitelendirme.....	10
B.	Fikri Mülkiyet Hukuku Kapsamında Nitelendirme.....	11
V.	Marka Hakkının Kazanılması.....	13
A.	Genel Olarak.....	13
B.	Aslen İktisap	13
C.	Devren İktisap.....	14

İKİNCİ BÖLÜM

LİSANS KAVRAMI, LİSANS HAKKI VE

MARKA LİSANS SÖZLEŞMESİ

I.	Lisans Kavramı	17
II.	Lisans Hakkı.....	18
III.	Marka Lisans Sözleşmesi.....	20
A.	Genel Olarak.....	20
B.	Marka Lisans Sözleşmesinin Tanımı ve Hukuki Nitelendirmesi	22
1.	Genel Olarak.....	22
2.	Tanım	23
3.	Hukuki Nitelendirme.....	24
a.	Sözleşme Türlerine Göre	24
b.	Malvarlığına Yaptığı Etkiye Göre	26
c.	Doğurduğu Borç İlişkisine Göre	27
d.	Kapsam ve Sınırları	29
C.	Benzer Nitelikteki Sözleşmelerden Ayrıımı.....	31
1.	Franchise Sözleşmesi.....	31
2.	Satış Sözleşmesi	32
3.	Adı Ortaklık Sözleşmesi	33
4.	Kira ve Ürün Kirası Sözleşmesi.....	34
D.	Marka Lisans Sözleşmesinin Türleri	35
1.	Kullanma Yetkisinin Kapsamına Göre	35

a.	İnhisari Lisans Sözleşmesi	35
b.	İnhisari Olmayan (Basit) Lisans Sözleşmesi	36
2.	Kullanım Şekline Göre	36
a.	Üretim Lisansı.....	37
b.	Satış Lisansı.....	38
E.	Sözleşmenin Tarafları ve Kurulması	38
1.	Taraflar	38
2.	Sözleşmenin Kurulması.....	39
F.	Tarafların Yükümlülükleri.....	41
1.	Lisans Verenin Yükümlülükleri	42
a.	Markanın Kullanımını Sağlama Yükümlülüğü	42
b.	Marka Kullanımının Devamlılığını Sağlama Yükümlülüğü.....	44
c.	Marka Kullanımının Kalitesini Koruma Yükümlülüğü..	45
d.	Diğer Yükümlülükler.....	45
2.	Lisans Alanın Yükümlülükleri	46
a.	Lisans Bedelini Ödeme Borcu.....	46
b.	Markayı Sözleşmeye Uygun Kullanma Yükümlülüğü	48
c.	Yan Edim Yükümlülükleri.....	50
G.	Sözleşmenin Sona Ermesi	51
1.	Sona Erme Hâlleri	51
a.	Marka Hakkının Sona Ermesi.....	51
b.	Sözleşme Süresinin Sona Ermesi	52
c.	Fesih.....	53
d.	Sözleşmeyle Kararlaştırılan Sona Erme Sebepleri.....	54
e.	Diğer Sona Erme Hâlleri.....	54
2.	Sözleşme Sonrası Tarafların Yükümlülükleri.....	56
a.	Lisans Alanın Yükümlülükleri	56
b.	Lisans Verenin Yükümlülükleri	57

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
MARKA HAKKININ HÜKÜMSÜZLÜĞÜ
VE HÜKÜMSÜZLÜĞÜN MARKA LISANS
SÖZLEŞMESİNE ETKİSİ

I.	Marka Hakkının Hükümsüz Kılınması.....	59
A.	Genel Olarak Hükümsüzlük.....	59
B.	Marka Hakkının Sona Ermesi.....	60
C.	Marka Hakkının Sona Ermesi Hâli Olarak Hükümsüzlük.....	61
II.	Hükümsüzlüğün Marka Lisans Sözleşmesine Etkisi.....	66
A.	Genel Olarak.....	66
B.	Kanun Hükmünün Nitelik İtibarıyle Uygulanabilirliği	69
C.	Hükümsüzlüğün İfa Engelleri Sistemi İçerisindeki Yeri.....	71
D.	İmkânsızlık Türleri Bağlamında Değerlendirme	73
1.	Genel Olarak.....	73
2.	İmkânsızlık Sebebine Göre.....	74
3.	İmkânsızlığın Ortaya Çıkış Anına Göre	75
4.	İmkânsızlığın Kapsamına Göre	76
5.	İmkansızlığın Süreklligine Göre	77
6.	İmkânsızlığın Objektif veya Subjektif Niteliğine Göre	77
7.	İmkânsızlıktan Borçlunun Sorumlu Olup Olmadığını Göre	78
E.	Hükümsüzlüğün Sözleşmenin Akibetine Etkisinin İncelenmesi	78
1.	Genel Olarak.....	78
2.	Kurulmamış Sözleşmelerin Durumu	80
3.	Kurulmuş ve Uygulanmamış Sözleşmelerin Durumu	80
4.	Kurulmuş ve Uygulanmış Sözleşmelerin Durumu.....	84
a.	Genel Olarak.....	84
b.	İleriye Dönük Etkili Olma Hâlinin Hukuki Dayanağı ve Anlamı.....	86
c.	Sözleşmenin Akibeti ve Borç İlişkisinin Tasfiyesi.....	88
i.	Sözleşmenin ve Borç İlişkisinin Ayakta Tutulması....	89

ii.	Lisans Verenin Markanın Hükümsüzlüğünden Sorumlu Olmadığı Hâl.....	90
iii.	Lisans Verenin Markanın Hükümsüzlüğünden Sorumlu Olduğu Hâl	93
d.	Kötüniyet veya Ağır İhmalden Doğan Sorumluluk.....	95
i.	Kötüniyet ve Ağır İhma Kavramları.....	96
ii.	Kötüniyetin veya Ağır İhma Lin Lisans Sözleşmesine Etkisi.....	98
	SONUÇ	103
	KAYNAKÇA	107